

SENSORVEILEDNING

Sensorveiledning utarbeides av den/de som lager oppgavesettet til den aktuelle eksamen og utarbeides samtidig med eksamensoppgaven.

Sensorveiledningene skal være tilgjengelige for studentene etter at karakterer er fastsatt, jf. UH-loven § 5-3 (3) - <https://lovdata.no/lov/2005-04-01-15/§5-3>.

Emnekode	SPM101
Emnenavn	Idrettens Organisering
Studieår semester	2020 Vår
Studiepoeng	10
Emneansvarlig	Annika Bodemar
Eksamenstype	Individuell skriftlig hjemmeeksamen, 24 timer. Gradert karakter.

Dokumenter som skal være tilgjengelig for sensor

- Eksamensoppgave (dersom den ikke følger i WISEflow); se vedlegg
- Emneplan eller fagplan: se <http://nih.wst.no/showpage?page=p1f5530a54854c158a795f746b4d891a&structureid=a15d911044c94562b1ad89758985b020&structureitem=kfdaeb576b1e4827828b5a6265908850>
- Informasjon som er gitt til studentene om den konkrete eksamen; se eget vedlegg.

Læringsutbytte

Hvilke læringsutbyttebeskrivelser er eksamensoppgaven knyttet til?

Oppgave 1 aktualiserer følgende mål fra emneplanen:

- beskrive og forstå ulike former for idrettslag
- beskrive å forstå idrettslagenes oppbygning og interne organisering, herunder stemmerett, talerett, valgbarhet, representasjon og kjønnsfordeling
- beskrive og forstå idrettslagets forskjellige organer; årsmøte, styret, grupper, valgkomité og idrettslagets tilknytning til idrettsorganisasjonen.

Denne oppgaven tester studentenes innsikt direkte koblet til læringsmålet angitt ovenfor og delvis de angitt nedenfor:

- *beskrive og forstå andre ledd i NIF: Særforbund, idrettskrets, særkrets, idrettsråd*
- *beskrive og forstå utfordringer knyttet til lokalidretten*
- *beskrive og forstå samhandlingen mellom ulike organisasjonsledd i NIF*

OPPGAVETEKST:

Fire ungdommer i alderen 15-18 år ønsker å organisere sin idrettsaktivitet som eget idrettslag (IL) eller

som gruppe i et eksisterende idrettslag med mål om å skape aktivitet for flere ungdommer. De ønsker å ha stor grad av innflytelse i sin aktivitet. Lag en kort veiledning til ungdommene og gi ungdommene råd og retningslinjer til hvordan de skal gå frem. Inkludere argumenter både for og imot de to forskjellige alternativene (eget IL eller en gruppe i eksisterende IL). Husk henvisning til aktuelt lovverk og oppgi referanser til litteratur fortløpende i teksten.

Oppgave 2 aktualiserer fremst følgende mål fra emneplanen:

- beskrive og forstå barneidrettsbestemmelsene
- beskrive og forstå utfordringer knyttet til lokalidretten
- beskrive og forstå konsepter og teorier som er sentrale for idrettens organisering og utvikling
- forstå og problematisere rundt ulike lederroller i idrettens forskjellige organisasjonsledd med fokus på idrettslaget og hvordan idrettslaget kan jobbe aktivt for å få gjennomslag for endringer
- problematisere rund inkluderings aspekter (kjønn, etnisitet, alder, funksjonsnivå) for idrettslaget og idrettens utvikling
- gjøre etiske vurderinger av idrettens organisering på organisasjons-, gruppe- og individnivå
- reflektere over egne forståelser og erfaringer rund idrettens organisering
- beskrive og forstå mangfold i forhold til idrettslagets- organisasjon og utvikling

Denne oppgaven tester studentenes kobler fremst sammen læringsmålene angitt ovenfor og indirekte de angitt nedenfor:

- beskrive og forstå idrettslagets forskjellige organer; årsmøte, styret, grupper, valgkomité og idrettslagets tilknytning til idrettsorganisasjonen.
- beskrive og forstå ulike former for idrettslag
- beskrive og forstå andre ledd i NIF: Særforbund, idrettskrets, særkrets, idrettsråd
- beskrive og forstå samhandlingen mellom ulike organisasjonsledd i NIF

OPPGAVETEKST:

Lag en veiledning med anbefalinger til hvordan ungdommene bør arbeide innenfor følgende tematikk:

- Barne- og ungdomsidrett (evt. egenorganisert idrett) (opp til 25 poeng)
- Demokrati og representasjon i idretten (opp til 25 poeng)
- Frivillighet og profesjonalisering (opp til 25 poeng)

Gjør rede for aktuell litteratur som kan bidra til å gi ungdommene råd og anbefalinger til hvordan de kan arbeide i praksis innenfor tematikken. Innenfor hver tematikk legg vekt på å få frem hovedessensen og forklar gjerne sentrale begreper. Drøft gjerne litteratur opp mot praksis gjennom å trekke inn egen og andres (IL) erfaringer og reis problemstillinger. Husk å henvise til litteratur fortløpende i teksten.

Hvis ønskelig kan du selv definere konteksten (idrettsaktivitet, spesifikt valg av et IL) i begge oppgavene.

Pensum/fagstoff:

Henvis til de mest aktuelle delene av pensum/fagstoff knyttet til eksamensoppgaven.

Digitale læringsressurser i form av filmklipp, faglige tekster, presentasjoner fra undervisning og av interaktive oppgaver kommer i tillegg og inngår som pensum for eksamen.

Oppgave 1

OPPGAVE 1 (25 poeng)

Kjenner, G. M. (2018). *Idrettslaget: Håndbok for tillitsvalgte, utøvere og ansatte*. Oslo: Universitetsforlaget.

Kap. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 20, 23, 24 og 25:

Norges idrettsforbund. (u.å.). NIFs regelverk KAP 10. Hentet fra <https://www.idrettsforbundet.no/tema/juss/NIF-lov/>

Hafstad, E. (2017). «Hva gjør idrettskretsen?»: En kvalitativ casestudie av to idrettskretser og fire særkretser og deres forståelse av idrettskretsens rolle. Masteroppgave ved Norges idrettshøgskole, Oslo. Kap. 1, 2, 5 & 6 skal leses

OPPGAVE 2 (75 poeng)

- Barne- og ungdomsidrett (+ egenorganisert idrett)

Norges idrettsforbund. (2019). *Idrettens barnerettigheter: Bestemmelser om barneidrett: Vedtatt av Idrettstinget 2007: Revidert av Idrettstinget 2019*. Hentet fra https://flippage.impleoweb.no/d/dokumentpartner/55c4aa9f4ad9433e811dcc8ba7821c3b/pdf/82_19_Barneidrettsbestemmelsene_NO_HR.pdf

Säfvenbom, R., & Jordalen, G. (2017). *Ung og aktiv i Oslo: En studie av Oslounngdommers deltakelse i organisert og selvorganisert bevegelsesaktivitet på fritiden, deres tanker om hvordan kommunen bør prioritere samt deres personlige ønsker om anlegg og aktivitetstilbud*. Oslo: Norges idrettshøgskole.

Säfvenbom, R., Wheaton, B., & Agans, J. P. (2018). «How can you enjoy sports if you are under control by others?» Self-organized lifestyle sports and youth development. *Sport in Society*, 1-20. <https://doi.org/10.1080/17430437.2018.1472242>

- Demokrati og representasjon i idretten

Enjolras, B., & Waldahl, R. H. (2009). *Idrettsdemokratiet: Makt og styring i idretten*. Oslo: Akilles. Side 30-54 og 117-129 skal leses:

Gammelsæter, H. (2016). *Idretten for sin egen skyld: Idretten som institusjon*. I H. Gammelsæter, *Poeng, penger og politikk: Et institusjonelt perspektiv på idrettsledelse* (s. 41-61). Oslo: Cappelen Damm akademisk.

- Frivillighet og profesjonalisering

Gammelsæter, H. (2016). *Idretten for sin egen skyld: Idretten som institusjon*. I H. Gammelsæter, *Poeng, penger og politikk: Et institusjonelt perspektiv på idrettsledelse* (s. 41-61). Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Enjolras, B., & Waldahl, R. H. (2009). *Idrettsdemokratiet: Makt og styring i idretten*. Oslo: Akilles. Side 30-54 og 117-129 skal leses:

Organisasjonsutvikling og klubb utviklingsprosesser:

Lavik, M. (2016). *Organisasjonsutvikling i frivillige organisasjoner: En kvantitativ studie av norske friidrettsklubbers utbytte av klubb utviklingsprosesser*. Masteroppgave ved Norges idrettshøgskole, Oslo.

Kap. 1,2,5,6 & 7 skal leses

Rafoss, K. & Tangen, J. O. (2017). Den norske idrettsmodellen – i utakt med tiden? Norsk sosiologisk tidsskrift, 1(2), 152-170. Hentet fra https://www.idunn.no/norsk_sosiologisk_tidsskrift/2017/02/den_norske_idrettsmodellen_i_utakt_med_tiden

Smeland, F., & Seippel, Ø. (Red.). (2015). «For vi kommer ikke til å sitte i styret i all evighet»: En studie av norske fotballklubbers arbeid med Kvalitetsklubb. Hentet fra <https://www.nih.no/contentassets/b445397cad52462384b8c099d1f3a24b/rapport-for-vi-kommer-ikke-til-a-sitte-i-styret-i-all-evighet.pdf>

Stenling, C., & Fahlén, J. (2016). Same same, but different? Exploring the organizational identities of Swedish voluntary sports: Possible implications of sports clubs' self-identification for their role as implementers of policy objectives. *International review for the sociology of sport*, 51(7), 867-883. <https://doi.org/10.1177/1012690214557103>

Oslo Economics. (2018, 4. september). *Evaluering av tilskudd til lokale lag og foreninger (LAM): Rapport utarbeidet for Kulturdepartementet: August 2018*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/evaluering-av-tilskudd-til-lokale-lag-og-foreninger-lam/id2610017/>

Waldahl, R. H. (2009). *Samspill mellom idrett og kommune: Idrettsrådene - organisasjon, rolle og oppgaver* (Rapport-Institutt for samfunnsforskning; no. 6). Hentet fra <http://hdl.handle.net/11250/2442538>

Undervisning

Forelesningsplan og/eller timeplan følger vedlagt. Hvis det er aktuelt, kan man her kommentere vektleggingen av ulike deler av pensum i undervisningen, hvilke undervisningsmetoder som er brukt, og evt. annen informasjon om gjennomføringen av undervisningen/emnet som er relevant for å kunne vurdere besvarelsene på en best mulig måte. Ved selvstendige oppgaver, har studentene fått veiledning underveis?

Undervisningen har berørt alle læringsmålene fra ulike perspektiver. Tradisjonell forelesning har hatt til hensikt å skape overordnet forståelse for hovedperspektiver for emnet. Ved flere tilfeller har studentene fått mulighet til å møte personer som jobber i feltet i ulike organisasjonsledd med spesielt fokus på klubbleddet. I tillegg har studentene fått nær kjennskap til hvordan klubbutviklingsprosesser organiseres i idretten av overliggende organisasjonsledd. Studentene har jobbet i grupper med reelle problemstillinger for organisasjonsutvikling i klubb (de har fått veiledning underveis). Studenten har levert inn en digital presentasjon med oppgaveløsning. De har i tillegg levert et refleksjonsnotat og vurdert en annen gruppes arbeid (hverandrevurdering). Studentpresentasjonen er et arbeidskrav for emnet med følgende læringsmål:

- anvende relevante teorier og kritisk undersøke organisasjonsprosesser i caser og foreslå teoretisk begrunnende forandringsstrategier
- forstå og problematisere rundt ulike lederroller i idrettens forskjellige organisasjonsledd med fokus på idrettslaget og hvordan idrettslaget kan jobbe aktivt for å få gjennomslag for endringer

- beskrive å forstå konsepter og teorier som er sentrale for idrettens organisering og utvikling
- muntlig presentere og skape engasjement rundt kursens innhold

Kurset ble avsluttet med evaluering og forberedelse til eksamen med mulighet for å stille spørsmål. Kort oppsummert; studentene har både blitt «trent» i innsikt og forståelse underveis i emnet.

Fasit/Løsningsforslag/ Vurderingskriterier

Ved konkrete svaralternativ, definer hva kandidaten må ha med i svaret sitt for å svare på hver oppgave, f.eks. i form av fasit, eller moment fra pensum i disiplinbaserte eksamener/muntlige eksamener. Ved individuelt utformede oppgaver, definer punkt/moment oppgaven bør inneholde. Hvilke forventninger er det til et A-svar, et godt gjennomsnittlig svar (altså C-svar) og et E-svar? Ved karakterskala bestått/ikke bestått, hva må være med for å bestå eksamen?

Presisering av hvordan poenggivningen og skalaen anvendes.

I veiledningen som følger er det angitt hva som danner grunnlaget for poenggivningen. Merk at poengene som blir tildelt er å anse som retningsgivende, men ikke endelig bestemmende for karakter. Ved fastsettelse av endelig karakter blir det gjort en helhetsvurdering av hvordan kandidaten har besvart alle oppgavene med utgangspunkt i læringsmålene som er angitt tidligere i denne sensorveiledningen – og de generelle kvalitative beskrivelsene av karaktersystemet på bachelornivå (https://www.uhr.no/_f/p1/i4bfb251a-5e7c-4e34-916b-85478c61a800/karaktersystemet_generelle_kvalitative_beskrivelser.pdf).

Rettledende karakterskala

- A: 90-100 poeng
- B: 80-89 poeng
- C: 70-79 poeng
- D: 60-69 poeng
- E: 45-49 poeng
- F: 0-44 poeng

OPPGAVE 1 (25 poeng)

Fire ungdommer i alderen 15-18 år ønsker å organisere seg enten som eget idrettslag (IL) eller som gruppe i et eksisterende idrettslag. De ønsker å ha stor grad av innflytelse i sin egen aktivitet. Lag en kort veiledning til ungdommene og gi ungdommene råd og retningslinjer til hvordan de skal gå frem. Inkludere argumenter både for og imot de to forskjellige alternativene (eget IL eller en gruppe i eksisterende IL). Husk henvisning til aktuelt lovverk og oppgi referanser til litteratur fortløpende i teksten.

Se:

Kjenner, G. M. (2018). *Idrettslaget : Håndbok for tillitsvalgte, utøvere og ansatte*. Oslo: Universitetsforlaget. Se spesielt s. 41-78

Opptil 10 poeng for innsikt i opprettelse av IL

Forpliktelse å følge NIFs regelverk og lovnorm (f eks. barneidrett, likestilling, doping) + spesielt stiftelse av IL

Opprettelse av særidrettslag - Stiftelsesmøte, min. 10 valgbare personer (+ flere for å sikre drift) min. 15 år, (vedta idrettslagets lov, navn, medlemskontingent, vedta evt. medlemskap i SF. Valg. Demokrati - flertall. Protokoll. For opptak i NIF, lovnorm for idrettslag, søknad sendes til IK.

Opptil 10 poeng for opprettelse av gruppe:

Styret i IL utreder fordeler og ulemper for opprettelse av nye grupper. Kan sette i gang prøveprosjekt. Gruppen min. 3 personer og min et av hvert kjønn. Opprettes på årsmøtet. Flertall Gruppestyret skal stå for aktiviteten som tilligger gruppen. Handlingsplan etc (ikke påkrevd detaljer)

Opptil 5 poeng for god innsikt i argumenter for og mot:

God argumentasjon for og mot stiftelse av IL kontra organisering i gruppe i eksisterende IL. F.eks. mulighet for innflytelse, byråkrati (regnskap, revisor, handlingsplaner etc) kontra fokus på aktivitet, antall personer, vekten av å velge riktig IL.

Pluss for å trekke inn andre alternativer med hovedstyre uten grupper (slipper årsmøter for hver gruppe – Sagene IF modellen) Evt. for mot søknad om opptak i NIF.

Enklere idrettslag/direktmedlemskap – prosjekt som utredes i NIF

OPPGAVE 2 (75 poeng)

Lag en veiledning med anbefalinger til hvordan ungdommene bør arbeide innenfor følgende tematikk:

- Barne- og ungdomsidrett (evt. egenorganisert idrett) (opp til 25 poeng)
- Demokrati og representasjon i idretten (opp til 25 poeng)
- Frivillighet og profesjonalisering (opp til 25 poeng)

Gjør rede for aktuell litteratur som kan bidra til å gi ungdommene råd og anbefalinger til hvordan de kan arbeide i praksis innenfor tematikken. Innenfor hver tematikk legg vekt på å få frem hovedessensen og forklar gjerne sentrale begreper. Drøft gjerne litteratur opp mot praksis gjennom å trekke inn egen og andres (IL) erfaringer og reis problemstillinger. Husk å henvise til litteratur fortløpende i teksten.

Opgaven er relativt åpen. Nedenfor presenteres tematikk som studenten kan velge å trekke frem:

- **Opp til 25 poeng for Barne- og ungdomsidrett (evt. egenorganisert idrett)**

Kort om Idrettens barnerettigheter, bestemmelser for barneidrett og retningslinjer for ungdomsidrett. Opp til 12 år

Barneidrettsbestemmelser:

- Gi barn aktivitetstilbud med egenverd, Lov, regulerer konkurranser, formål: forbedre aktivitet, hindre spesialisering – helhetlig utvikling, motvirke frafall, spare ressurser, medbestemmelse
- Krav til barneidrettsansvarlig i IL
- Dilemmaer og tolkning av bestemmelsene – viktig med dialog og i vareta barnenes beste.

Retningslinjer for ungdomsidrett: Retningsgivende. Fra 13 år **trygt, variert og inkluderende** idretts- og konkurransetilbud. Formål: motvirke frafall og sikre rettigheter for å verne om ungdommene. Selv bestemme omfang, variert tilbud med utviklingsmuligheter. Rett til å delta på utdanningstilbud, aktivt rekrutteres til lederverv. Krav om ungdom (under 15 år) i styret

– **Opp til 25 poeng for Demokrati og representasjon i idretten**

Aktuell tematikk kan være:

- Idrettens representative system
  - formelle rettigheter – stemmerett, valgbarhet og representasjonsrett,
  - flertallsmekanisme – flertall tar beslutning
  - representasjon-skal gjenspeile velgerne,
- Hvordan demokrati fungerer
  - I IL – alle medlemmer kan delta, årsmøtet besluttende myndighet
- Representativitet i IL
  - problem, lavt oppmøte på årsmøte, frivillighet, vanskelig å få frivillige til verv til hovedstyret,
  - Kritisk: ressurser, engasjement og rekruttering
  - Årsaker til verv som leder (egne barn, idrettsaktiv selv, ledererfaring)
- Nettverksdemokrati
  - Alternative møteplasser – SoMe, møte på dugnader – kan både bidra og erstatte hierarkisk representativ demokrati.
- Er idretten demokratisk og hvordan kan man gjøre idretten mer demokratisk?
  - Representativitet, lav deltagelse på årsmøtet.
  - Må bli foreslått til verv, valgkomiteen er viktig.
  - + + aktive tiltak, fin setting på årsmøtet, benytte obligatoriske dugnader etc.

– **Opp til 25 poeng for Frivillighet og profesjonalisering**

Frivillighet:

- Idretten en del av frivillig sektor (3. sektor)
- Hva kjennetegner frivillige organisasjoner og frivillig arbeid? Frivillige org: har noen regler som må følges, men kan ikke tvinge medlemmene (slik som staten), kan melde seg ut. Frivillig arb: noe man velger selv, ikke betalt, ser idretten som en verdi i seg selv, motivasjon å bidra.
- Hvorfor er frivillige organisasjoner viktige? Åpne og demokratiske, godtar alle, ingen skal diskrimineres
- Hva vil det si å være frivillig i idretten? Motiver? Frivillig ulønnet arbeid, frivillig må akseptere org. regler, trenger ikke å være medlem kan trekke seg når man vil, motiver er ofte nærmiljøet, barn, idretten.
- Hvordan oppleves ulike utfordringer innen menneskelige ressurser som et problem for idrettslag? Norske idrettslagene opplever få problemer og har en positiv utvikling MEN fortsatt mye som opptar IL, visse verv er vanskeligere å rekruttere enn andre (lengre perioder og i hovedstyrer)
- Hvilke tiltak iverksettes for å rekruttere frivillige – ingen fasitsvar. Ta i bruk uformelle kanaler, viktig å ivareta frivillige slik at de kommer tilbake, ulike aldergrupper har ulike behov-ta utgangspunkt i det ved rekruttering.

Profesjonalisering:

- Hvordan har konkurranseidretten påvirket profesjonalisering? Ikke lengre vinne over seg selv uten over andre – konkurranse driver frem profesjonalisering – mer kunnskap, økonomi, investeringer og tid. Sertifisering og autorisering
- Hva er status i idretten nå i forhold til frivillighet vs. profesjonalisering?

- Hvor langt har profesjonaliseringen kommet? Fordeler/ ulemper, mange trenere får betaling, flere fagansatte med formell utdanning, I 2002 benyttet ¼ av IL lønnet arbeid i adm stillinger – økende (mer penger fra sentralt f.eks. LAM-midler). Sertifisering og autorisering kommet langt i idretten – særlig i fotballen. Konkurransen om utøvere, pengene og medaljene. Utfordringer – penger til lønn, skaffe fagkunnskaper, økt behov for informasjon, ansatte krever kunnskap, kan bli asymmetrisk forhold mellom ansatte og frivillige, de profesjonelle handler raskt. Fordeler: Profesjonelle kan handle raskere, sikre arbeidsoppgaver og oppfølging...
- Hvor går grensa mellom frivillighet/profesjonalitet? Grensen går ved betaling, men her er det gråsoner avhengig av fra hvilken synsvinkel du ser på det, Frivillige org. lønner ansatte. Forskjell mellom frivillighet og profesjonalisering med tanke på kunnskap, f.eks. ansatte med formell kunnskap - profesjonalisering.
- Hva er den største forskjellen på «frivillige» kontra «profesjonelle» klubber? Asymmetrisk forhold mellom medlemmer og profesjonelle (ansatte), ansatte mer tid, profesjonelle klubber går ofte prosesser raskere, mer handlingskraftige. Frivillige klubber mer tuftet på demokratiske verdier (likhet, gjennomsiktighet og ansvar).
- Hvordan kan IL bli mer profesjonelle? Organisasjonsutviklingsprosesser kan trekkes inn – kvalitetsklubb (NFF) og foregangsklubb (OIK) – dette kan også diskuteres for/mot, etc.

Veiledende mal for innhold

- **Overordnede kriterier for vurdering:** Læringsutbyttebeskrivelser og/eller vurderingskriterier satt for den enkelte eksamen (f.eks. praktisk eksamen/muntlig eksamen, bachelor-/masteroppgaver og andre større oppgaver)
- **Generelle karakterbeskrivelser for UH-sektoren** (6. august 2004), https://www.uhr.no/f/p1/i4bfb251a-5e7c-4e34-916b-85478c61a800/karaktersystemet_generelle_kvalitative_beskrivelser.pdf, eller beskrivelse av krav til **bestått/ikke bestått karakter** (avhengig av karakteruttrykk for den enkelte eksamen)
- **Relevant pensum for oppgavesettet.** Ved konkrete spørsmål oppgis pensumreferanse til det enkelte spørsmål
- **Forventninger til besvarelse.** Ved eksamener med flere konkrete spørsmål beskrives forventninger til hva som gir full uttelling på det enkelte spørsmål, evt. hva som forventes for bestått besvarelse. Spørsmålsstillingen vil avgjøre hvor konkret sensorveiledningen kan utformes. Hvis det brukes poenggiving som hjelpemiddel i vurderingen, beskrives i grove trekk hvordan poengene fordeles.
- **Bruk av faglig skjønn – helhetlig vurdering** bør presiseres, opp mot generelle karakteruttrykk og/eller vurderingskriterier for den aktuelle eksamenen
- **Andre forhold av betydning for vurdering.** (F.eks. hvis oppgaver skal vektas ulikt, hvis noe av pensum er mindre vektlagt enn andre deler, evt. plagiatskontroll m.m.)